NTNU
NTNU Vitenskapsmuseet
Institutt for arkeologi og kulturhistorie

Vår dato 15.04.2021
Vår referanse 2021/18531
Deres dato 08.04.2021
Deres referanse

Trøndelag fylkeskommune

Fylkets Hus, Postboks 2560
7735 STEINKJER

Behov for marinarkeologiske undersøkelser ifm. søknad om relokalisering av oppdrettsanlegg 12594 Breidvika, Osen kommune

NTNU Vitenskapsmuseet mottok den 08.04.2021 i e-post fra Trøndelag fylkeskommune ovennevnte sak til uttalelse vedrørende eventuell konflikt med kulturminner under vann.

NTNU Vitenskapsmuseet er, iht. forskrift om faglig ansvar etter kulturminneloven, fagmyndighet for kulturminner under vann i Midt-Norge. Vi vurderer alle planlagte tiltak i sjø og vassdrag ut fra hensynet til en eventuell konflikt med kulturminner under vann som er fredet, eller vernet, i medhold av Lov om Kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml) §§ 4 eller 14.

NTNU Vitenskapsmuseet har mottatt forespørsel om faglig tilrådning i forbindelse med søknad om relokalisering av Lokalitet 12594 – Breidvika i Osenfjorden. Tiltakshaver er MOWI AS.

Søknaden viser at man planlegger å forankre anlegget med 19 ploganker (inkl. fôrflåte) og 15 bolter i berg jfr vedlegget «Kart Breivika – omsøkt plassering». Det er særlig plogankre som kan medføre fare for konflikt med kulturminner under vann, da plogankrene må trekkes på plass og i den prosessen kan skade vrak og andre kulturminner som er deponert på eller i bunnsedimentene.

Det er en eksisterende lokalitet som nå skal flyttes. I epostutveksling med MOWIs kontaktperson Knut Staven 09.04.2021, fikk vi opplyst at med unntak av boltene i SØ, er alle ankerfestene nye. Vi kan ikke se at den opprinnelige søknaden til anleggelse av det eksisterende anlegget i sin tid ble avklart mht kulturminner under vann. Dette trenger ikke å skyldes annet enn daværende saksbehandlingsrutiner. Vi fikk imidlertid i 2008 søknad om utvidelse av MTB til uttalelse, men ettersom dette kun gjaldt endring i biomasse og ikke medførte inngrep i sjøbunnen, hadde vi ikke anmerkninger til dette. Osen kommune skriver i sin uttalelse av 21.03.2021 i sin vurdering etter kulturminneloven at: «Det er ikke registrert automatisk fredede kulturminner jf. kml. § 4 i området. Området er heller ikke fredet ved enkeltvedtak jf. kml. §§ 20 eller 22a». Dette stemmer, og vi kan også føye til skipsfunn jf. kml §14. Her er det imidlertid viktig å legge vekt på at det ikke er «registrert» kulturminner, all den tid det aldri har vært foretatt undersøkelser her som har hatt som formål å undersøke dette. Det kan derfor eksistere kulturminner under vann her som vi ikke er kjent

Postadresse
7491 TRONDHEIM

Org.nr. 974 767 880
E-post:
postmottak@ntnu.no
http://www.ntnu.no

Besøksadresse
Erlings Skakkes gate 47 B

Telefon
+47 73 59 21 45
Telefaks
+47

Saksbehandler
Fredrik Skoglund
Tlf: +47

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

med (og som dermed ikke opptrer i kulturminnedatabaser som Askeladden/Kulturminnesøk). Forholdet til kulturminner under vann er dermed ikke avklart.

Vi anser potensialet for tilstedeværelse av kulturminner under vann, jfr. kml §§4 og 14 i tiltaksområdene å være til stede, og at tiltaket med sine fysiske inngrep i sjøbunnen som vist over, følgelig kan få vesentlige virkninger for kulturminner under vann. På grunn av det omsøkte tiltakets karakter og omfang ser NTNU Vitenskapsmuseet det som nødvendig at forholdet til kulturminner under vann avklares, gjennom en marinarkeologisk undersøkelse, jfr. kml § 9. Kostnadene i forbindelse med slike befaringer må i.h.t. kml § 10 bæres av tiltakshaver.

En slik avklaring vil som regel enklest gjennomføres som en undersøkelse hvor arkeolog fra NTNU Vitenskapsmuseet deltar på en ROV kartlegging av ankerpunktene og tilstøtende område, dette for å få en visuell besiktigelse av inngrepspunktene. En slik undersøkelse vil oppfylle våre krav til. Undersøkelse kan godt samkjøres med andre undersøkelser av området dersom tiltakshaver har planer om slike.

Vi ber tiltakshaver om å ta direkte kontakt med oss for nærmere avtale om budsjett og tidspunkt for når undersøkelsen kan gjennomføres.

Med hilsen

Bernt Rundberget
Instituttleder

Fredrik Skoglund
Saksbehandler

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur